



## § 43

### Helsingin kaupungin talousarvio vuodeksi 2020 ja taloussuunnitelma vuosille 2020 - 2022

HEL 2019-003760 T 02 02 00

#### Päätös

Pelastuslautakunta päätti hyväksyä pelastuslaitoksen vuoden 2020 talousarvion ja 2020-2022 taloussuunnitelman esitettäväksi edelleen kaupunginhallitukselle.

#### Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2020 talousarvioon

Maakuntauudistuksen valmistelu jatkuu uudella hallituspohjalla. Hallitusohjelman mukaan kuntien osalta palveluiden tuottaminen ratkaistaan erillisen selvityksen pohjalta vuoden 2019 loppuun mennessä. Aikaisempien suunnitelmien mukaan Helsingin pelastuslaitos siirtyisi Uudenmaan maakunnan alaiseksi liikelaitokseksi yhdessä Keski-Uudenmaan, Länsi-Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan pelastuslaitosten kanssa.

Mahdollisen pelastuslaitosfuusion arvioidaan taloussuunnitelmakaudella heikentävän pelastuslaitoksen kykyä toteuttaa pelastustoimen palvelutaso Helsingin kaupungin alueella tarkoituksenmukaisella tavalla Helsingin pelastustoimen nykyisten resurssien ja palveluiden jakaantuessa laajemmalle alueelle. Uudistuksen ennakoidaan heikentävän pelastustoimen toimintaedellytyksiä Helsingissä toiminnan rahoitusta koskevan päätöksenteon siirtyessä pois Helsingin kaupungilta. Uudistuksen vaikutukset väestönsuojelun koordinoitiin Helsingin alueella eivät ole tiedossa ja uudistuksen arvioidaan olevan merkittävä riski Helsingin väestönsuojatilojen ylläpidon kannalta. Mikäli maakuntaan liittymisen valmistelua jatketaan vuonna 2020, tulee valmistelu sitomaan merkittävästi pelastuslaitoksen asiantuntijaresursseja.

#### Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2020 – 2022

Pelastustoiminnan ja onnettomuuksien ehkäisyn toiminnassa ei arvioida tapahtuvan merkittäviä kysynnän tai tuotantotapojen muutoksia. Kaupungin asukasmäärän kasvun ja yhdyskuntarakenteen kehittymisen aiheuttamat muutokset huomioidaan osana pelastustoimen riskianalyysiä sekä pelastustoimen ja ensihoitopalvelun palvelutason kehittämistä.

Aluehallintoviranomainen on valvontatoiminnassaan katsonut, että pelastustoimen palvelutaso Helsingissä ei ole riittävä nopean avunsaannin näkökulmasta. Valvontaviranomainen on uhkasakolla vahvistettuna vaatinut pelastuslaitosta korjaamaan palvelutason valvontaviranomai-



sen vaatimalle tasolle vuoden 2023 loppuun mennessä. Pelastuslaitoksen riskianalyysin perusteella valvontaviranomaisen vaatimusten täysimittaisella täyttämällä voitaisiin saavuttaa siitä aiheutuvat kustannukset huomioiden vain marginaalista hyötyä, mitä ei Helsingin pelastustoimen alueen kokonaisturvallisuuden ja pelastustoimen tuottavuuskehityksen kannalta voida pitää tarkoituksenmukaisena.

Pelastustoiminnan palveluiden kehittäminen on huomioitu taloussuunnitelmassa pelastuslaitoksen riskianalyysin mukaisesti. Riskianalyysissä on tarkasteltu tarpeita toiminnan lisähajauttamiseen ja lisäresursointiin kaupungin kasvun, kaupunkirakenteen kehittymisen sekä onnettomuus- ja vahinkokehityksen perusteella. Pelastustoimen palveluita kehitetään taloussuunnitelmakaudella tämän hetkisen suunnitelman mukaan Konalan, Kontulan, Tapanilan ja Vuosaaren alueilla kaavoitukseen ja rakentamiseen vaadittava aika huomioiden. Aluekohtaiset priorisoinnit ratkaistaan jatkuvan riskianalyysin perusteella.

Ensihoitopalvelussa tehtävämäärän kasvun ennakoidaan jatkuvan 1-2 % vuodessa, mikä ilman lisäresursseja heijastuu ensihoitopalvelun henkilöstön entistä suurempaan kuormittumiseen sekä palveluviiveisiin. Pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun synergian tehokas ja tuottava hyödyntäminen edellyttää lisäksi, että ensihoitopalvelua hajautetaan rinnakkain pelastustoiminnan alueellisen hajauttamisen kanssa.

Pelastuslaitos ja kiireellisen ensihoitopalvelun järjestämisvastuussa oleva Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri ovat tunnistaneeet uhan kiireellisen ensihoidon palvelutason laskusta. Helsingissä kuljettavien ensihoitoyksiköiden tehtävisidonnaisuusaika on erittäin korkea ja ensivasteyksiköiden käyttöaste alle tavoitetason. Vuoden 2010 tasoon verrattuna lähes 40 % kumulatiivinen ensihoidon tehtävämäärän kasvu ja kriittiselle tasolle noussut tehtävisidonnaisuus aiheuttavat suuria paineita ensihoitohenkilöstön työssä jaksamiselle ja palvelun laatutason säilyttämiselle. Tilanteen korjaamiseksi ensihoitopalvelun resursseja kasvatetaan taloussuunnitelmakaudella.

Pelastustoimen vaikuttavuuteen voidaan tehokkaimmin vaikuttaa kehittämällä onnettomuuksien ehkäisytoimintaa. Tältä osin kaupungin kasvu, jatkuva rakentaminen ja turvallisuusviestinnän tarpeet digitaalisen viestinnän kehittämiseen edellyttävät lisäpanostuksia. Näihin sekä henkilöstöprosessien, työhyvinvoinnin, osaamisen johtamisen ja viestinnän kehittämiseen on varauduttu vuoden 2020 talousarviossa.

Valtiovarainministeriön kevään 2019 ennusteen mukaisesti palveluiden, aineiden ja vuokrien kustannusten kasvuna on huomioitu 3,0 % vuonna 2020 ja 2,7 % vuosina 2021-2022. Lisäksi talousarviossa 2020 on



huomioitu 900.000 euroa rakennusten ja tilojen korjauskustannusten siirtymä investointirahoituksen piiristä käyttömenoihin.

Pelastuslaitoksen irtaimen käyttöomaisuuden talousarvioesitys 2020 ja taloussuunnitelmat 2021 – 2029 ovat liitteenä. Vuonna 2020 uusitaan öljyntorjunnan työveneitä ja paloautojen osalta hankitaan kevytyksikköajoneuvo ja pioneeriauto. Lisäksi tehdään korvaus- ja täydennyshankintoja sekä jatketaan vuonna 2019 alkaneita suuria hankkeita kuten ensihoidon defibrillaattoreiden hankinta.

Pelastusasemien ja väestönsuojien uudis- ja korjausrakentamisen investoinnit kuuluvat kaupunkiympäristön toimialan päätettäväksi. Näistä tarpeista on annettu lausunto kaupunkiympäristön toimialalle.

Talousarvio, taloussuunnitelma ja 10 vuoden investointisuunnitelmat kattavat pelastuslaitoksen riskianalyysin perusteella suunnitellut toiminnan kehittämispanostukset. Valvontaviranomainen on vaatinut pelastustoiminnan kehittämistä tätä laajemmin ja nopeammassa aikataulussa. Näiden vaatimusten ja pelastuslaitoksen suunnitelmien välisen erotuksen vaikutukset käyttötalouteen ja investointirahoitukseen on tarvittaessa huomioitava mahdollisessa lisätalousarviossa.

#### Talousarvion vaikutusten arviointi

Talousarvio mahdollistaa Helsingin turvallisuuden ylläpitämisen kaupungin kasvun ja tuottavuustavoitteiden mukaisesti.

#### Kaupunkistrategian ja sen tavoitteiden toteuttaminen

Pelastuslaitos huolehtii Helsingin turvallisuudesta kaupungin kasvun ja tuottavuustavoitteiden mukaisesti.

Jatkuvalla riskianalyysillä, monipuolisilla onnettomuuksien ehkäisyn menetelmillä sekä pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun saatavuuden tarkoituksenmukaisella mitoituksella varmistetaan yleistä turvallisuutta Helsingin kaupunkirakenteen kehittyessä. Sopimuspalokuntien ja Helsingin pelastusliiton roolia pelastuslaitoksen viranomastoiminnan tukena onnettomuuksien ehkäisyssä vahvistetaan.

Turvallisuusviestinnän toimintoja digitalisoidaan ja ohjataan uusiin kanaviin aikaisempaa segmentoidumman kohderyhmästrategian perusteella.

Pelastuslaitos on aktiivisessa roolissa kehittämässä valtakunnallista tietojärjestelmää valvontatoiminnan ja onnettomuuksien ehkäisyn palveluprosessien, tietojohtamisen sekä palveluiden digitalisoinnin tueksi.



Pelastustoiminnassa kokeillaan uutta kevyen pelastusyksikön mallia tavoitteena aikaisempaa kustannustehokkaammin vastata sekä pelastustoiminnan, että ensihoitopalvelun valitun riskiprofiilin mukaisiin tehtäviin katvealueilla.

Viestintätoimintoa kehitetään palvelutuotannon, työnantajamielikuvan sekä sisäisen viestinnän tarpeisiin.

Pelastustoimen tuottavuus on valtakunnan kärkitasoa.

Pelastustoimen kustannukset per asukas ovat kaupungin sisäisten palveluiden kustannustason nousu huomioiden valtakunnan keskiarvoa paremmat.

Ensihoitopalvelun kustannukset per asukas ovat kaupungin sisäisten palveluiden kustannustason nousu huomioiden vertailualueita paremmat.

#### Pelastuslaitoksen henkilöstösuunnitelma 2020 – 2022

Henkilöstösuunnitelma kattaa pelastuslaitoksen riskianalyysin perusteella suunnitellut toiminnan kehittämispäätökset. Valvontaviranomainen on vaatinut pelastustoiminnan kehittämistä tätä laajemmin ja nopeammassa aikataulussa. Näiden vaatimusten ja pelastuslaitoksen suunnitelmien välisen erotuksen vaikutukset on tarvittaessa huomioitava mahdollisessa lisätalousarviossa.

Pelastuslaitos perustaa 36 uutta vakanssia vuonna 2020. Henkilötyövuosia vuoden 2020 talousarvio sisältää 720,8 ja taloussuunnitelma 745 (221) ja 777 (2022).

Pelastustoimintaan osoitetaan 12 vakanssia uuden pelastustoiminnan kevytyksikön perustamiseen.

Ensihoitopalvelun 18 vakanssia käytetään kahden ensihoitoyksikön valmiuden nostamiseen 12 tunnista 24 tuntiin sekä kenttäjohtajan toiminnon työturvallisuuden ja operointikyvyn kehittämiseen lisäämällä 24/7 työpari kenttäjohtajan yksikköön.

Viestintään, henkilöstöhallintoon, osaamisen kehittämiseen sekä digitaalisten toimintatapojen kehittämiseen lisätään talousarviossa 2020 neljä vakanssia ja pelastuskoulun koulutuskapasiteetin kasvattamiseen varaudutaan kahdella vakanssilla.

Lisäksi onnettomuuksien ennakolta ehkäisemiseksi valvontatoimintaan ja turvallisuusviestintään lisätään kolme henkilötyövuotta muuttamalla tyhjää virkoja vuonna 2020.



Vuodelle 2021 on suunniteltu 12 pelastustoiminnan vakanssia toisen kevytyksikön perustamiseen sekä 12 vakanssia uuden ensihoitoyksikön perustamiseen.

Vuodelle 2022 on suunniteltu 26 pelastustoimen vakanssia uuden pelastusaseman miehittämiseen sekä 6 vakanssia uuden 12 tunnin ensihoitoyksikön perustamiseen.

Vallitsevassa suhdanteessa ja ympäröivien pelastustoimen alueiden korkeamman palkkatason johdosta pelastuslaitos ei kykene kilpailemaan työvoiman saatavuudessa, mikä aiheuttaa jatkuvaa resurssivajetta. Ongelman ratkaisemiseksi pelastuslaitos panostaa ennakkolliseen rekrytointiin sekä työnantajakuvan kehittämiseen kriittisten osaamistarpeiden ja käytettävissä olevan työvoiman kohtaamisen parantamiseksi.

Ansiotason muutoksena on huomioitu VM ennusteen kevään 2019 perusteella 3,3 % vuonna 2020 ja 3,1 % vuosina 2021 ja 2022.

Suunniteltujen pelastustoiminnan vakanssien täyttämiseksi ja henkilöstön saatavuuden varmistamiseksi Helsingin Pelastuskoulun koulutettavamäärät kaksinkertaistetaan vuonna 2020. Pelastuskoulun toiminnan jatkuvuus on kriittinen tekijä henkilöstön saatavuuden varmistamiseksi.

#### Tilankäyttösuunnitelma 2020 – 2022

Palvelutasopäätöksen mukaisesti kartoitetaan tarvetta suunnitella pelastusasemia tunnistetuille katvealueille riskianalyysin perusteella. Pelastusasemien rakentamisessa varaudutaan toiminnan kasvuun varaamalla perusasemalle tilat vähintään yhdelle pelastusyksikölle ja yhdelle ensihoitoyksikölle. Lisäksi selvitetään pelastusasemaa kevyempien ratkaisujen mahdollisuutta pelastustoimen palveluverkon kehittämiseksi.

Vuonna 2019 aloitettua Malmin aseman korvaavan väliaikaisen asemapaikan rakentamista jatketaan. Konalan pelastusaseman rakentaminen käynnistetään vuonna 2020 ja Kontulan aseman rakentaminen vuonna 2023.

Valvontaviranomainen on vaatinut pelastustoiminnan hajauttamista tätä nopeammassa aikataulussa. Aluehallintoviranomaisen vaatimusten ja pelastuslaitoksen suunnitelmien välisen erotuksen vaikutukset pelastusasemien rakentamiseen ja investointirahoitukseen on tarvittaessa huomioitava mahdollisessa lisätalousarviossa.

Taloussuunnitelmakaudella pyritään ratkaisemaan valtakunnallisen, tai vähintään Uudenmaan laajuisen pelastustoiminnan tilannekeskuksen sijainti. Yhtenä vaihtoehtona on Helsinki.



27.08.2019

Yleiset väestönsuojat ovat nykyisin pelastuslaitoksen hallinnassa. Maakuntauudistukseen liittyen neuvotellaan väestösuojien hallinnan ja ylläpidon ratkaisusta niiden toiminnan häiriöttömän jatkuvuuden turvaamiseksi.

Digitalisaatio ja tietotekniikka palvelutuotannon ja prosessien kehittämisessä

Pelastuslaitos kehittää aktiivisesti valtakunnallista valvontatoiminnan tietojärjestelmää palveluprosessin, tietojohdamisen sekä palveluiden digitalisoinnin tueksi valvontatoiminnassa.

Esittelijä

vs. pelastuskomentaja  
Henri Nordenswan

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010  
henri.nordenswan(a)hel.fi

**Liitteet**

- 1 TAE 2020 tiivis
- 2 TAE 2020 laaja
- 3 Irtaimen\_hankinta\_PEL\_investointisuunnitelma\_2020\_2029\_020719
- 4 Tunnusluvut

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Päätösehdotus**

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. pelastuskomentaja  
Henri Nordenswan

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010  
henri.nordenswan(a)hel.fi

**Liitteet**

- 1 TAE 2020 tiivis
- 2 TAE 2020 laaja
- 3 Irtaimen\_hankinta\_PEL\_investointisuunnitelma\_2020\_2029\_020719
- 4 Tunnusluvut

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



27.08.2019

## Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 20.08.2019 § 378

HEL 2019-003760 T 02 02 00

### Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

### Käsittely

20.08.2019 Pöydälle

Asian aikana kuultavana oli talouspäälikkö Leena Sutela. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Pöydällepanoehdotus:

Laura Rissanen: Pyydän pöydälle seuraavaan kokoukseen talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen sekä siihen liittyvät talousarvioaloitteet (asiakohdat 6-19).

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

### Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja  
Mikko Aho

### Lisätiedot

Pekka Tirkkonen, suunnittelupäälikkö, puhelin: 310 36637  
pekka.tirkkonen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 20.08.2019 § 130

HEL 2019-003760 T 02 02 00

### Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti panna asian pöydälle.

### Käsittely

20.08.2019 Pöydälle

Asian aikana kuultavina olivat talous- ja suunnittelupäälikkö Ari Tirri, kehittämispalvelupäälikkö Marja-Liisa Komulainen ja johtava laskenta-asiantuntija Johanna Simpanen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Sami Muttilaisen ehdotuksesta.



27.08.2019

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja  
Tommi Laitio

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, hallintojohtaja, puhelin: 310 87751  
kirsti.laine(a)hel.fi  
Ari Tirri, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 85510  
ari.tirri(a)hel.fi

Tarkastuslautakunta 20.08.2019 § 59

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä liitteen mukaisen tarkastuslautakunnan ja -viraston talousarvioehdotuksen vuodelle 2020 ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2020–2022.

Esittelijä

tarkastusjohtaja  
Timo Terävä

Lisätiedot

Vilma Lamminpää, controller, puhelin: 310 36581  
vilma.lamminpaa(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 13.08.2019 § 231

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Esitys

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja  
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295  
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi  
Anna Tarkkala-Hellström, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442  
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 13.08.2019 § 164

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Päätös





27.08.2019

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta päätti panna asian pöydälle.

**Käsittely**

13.08.2019 Pöydälle

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari ja vastaava suunnittelija Mikael Karell olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta jätti yksimielisesti asian pöydälle puheenjohtaja Sanna Vesikansan pyynnöstä.

**Esittelijä**

sosiaali- ja terveystieteiden toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

**Lisätiedot**

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246  
sampo.pajari(a)hel.fi